
KERNFUNCTIES

Publicatie/Dossier vervolgpagina

Hoeveel activiteiten organiseren de openbare bibliotheken? Welk type activiteiten zijn dat? En met wat voor dienstverlening geven de bibliotheken nog meer invulling aan de kernfuncties uit de wet? Daar geven we in deze analyse antwoord op.

Stijging aantal georganiseerde activiteiten zet door in 2019

Bibliotheken geven invulling aan de verschillende kernfuncties uit de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorziening (Wsob) met een variatie aan activiteiten. In 2014 werden door alle bibliotheekorganisaties samen ruim 72 duizend activiteiten geteld. In de jaren daarna tekende zich een stijging af tot circa 145 duizend activiteiten in 2017. Ook in de registraties over 2019 zien we een forse stijging terug. Op basis van nauwkeurige registratie (door 72% van de bibliotheken) en schatting (door 28% van de bibliotheken) kwam het aantal georganiseerde activiteiten voor 2019 op ruim 220 duizend uit. Naar verwachting worden de stijgingen van de afgelopen jaren deels gekleurd door de verbetering in uitvraag en de registratie door bibliotheken, al is er wel degelijk sprake van een groei in het aantal georganiseerde activiteiten. Deze groei hangt nauw samen met de stijging in vast personeel en vrijwilligers.

Activiteiten primair gericht op educatie en lezen

De meeste activiteiten die openbare bibliotheken organiseren, sluiten aan op de kernfuncties educatie en ontwikkeling (circa 106 duizend activiteiten) en leesbevordering en kennismaking met literatuur (ruim 67 duizend activiteiten), evenals voorgaande jaren. Voor beide kernfuncties is een toename in aantal activiteiten zichtbaar, maar het aantal activiteiten rondom educatie en ontwikkeling stijgt de laatste twee jaar beduidend harder. Dit ligt in lijn met de verschuiving naar de brede maatschappelijke

bibliotheek. Ook de activiteiten rondom de andere drie kernfuncties dragen hieraan bij. Hoewel het aandeel van deze activiteiten in het totaal relatief klein is, gaat het bij de kernfuncties kennis en informatie (ruim 17 duizend activiteiten), kunst en cultuur (circa 15 duizend) en ontmoeting en debat (ruim 13 duizend) ook om substantiële aantallen activiteiten. Naast educatie en ontwikkeling is ook het aantal activiteiten rondom kennis en informatie en ontmoeting en debat in vergelijking met 2018 sterk toegenomen.

220

duizend activiteiten georganiseerd

1.605

informatiepunten

16

samenwerkings- partners

99%

werkt samen met de overheid

Veel en diverse samenwerking

In de dienstverlening die rondom de vijf kernfuncties aangeboden wordt, werken bibliotheken samen met veel en diverse partnerorganisaties. Gemiddeld werkten bibliotheken in 2019 samen met 16 verschillende partners om de kernfuncties uit te voeren. Vrijwel alle bibliotheken werken met de samen met de (lokale) overheid (99%), partners uit het domein basisvaardigheden (zoals Stichting Lezen & Schrijven en andere taal- en digitaal aanbidders) (97%) en het onderwijs (96%). Veel van deze samenwerkingsverbanden vinden plaats in het kader van landelijke programma's, zoals de Bibliotheek en basisvaardigheden, BoekStart en de Bibliotheek *op school*.

Landelijke programma's

Met diverse metingen die zijn uitgezet via de [Bibliotheekmonitor](#) (voorheen het Bibliotheekonderzoeksplatform) is onderzoek uitgevoerd naar de landelijke programma's waarmee in 2019 verdere invulling is gegeven aan de kernfuncties. Zo is in het kader van Tel mee met Taal en Kunst van Lezen onderzoek uitgevoerd naar de dienstverlening van bibliotheken op het gebied van basisvaardigheden, BoekStart en de Bibliotheek *op school*. Hieruit blijkt o.a. dat vrijwel alle bibliotheken producten en/of diensten aanbieden voor basisvaardigheden voor volwassenen en dienstverlening bieden voor het primair onderwijs (Van de Burgt & Van de Hoek, 2020a-c). Met de Bibliotheek *op school* zijn in het schooljaar 2018-2019 circa 698 duizend basisschoolleerlingen en bijna 170 duizend leerlingen in het voortgezet onderwijs bereikt (Van de Burgt & Van de Hoek, 2020b-c).

Bronvermelding

- Burgt, A. van de & Hoek, S. van de (2020a). *Dienstverlening openbare bibliotheken rondom basisvaardigheden voor volwassenen 2019*. Den Haag: KB.
- Burgt, A. van de & Hoek, S. van de (2020b). *Bibliotheken en de samenwerking met het primair onderwijs. Onderzoeksresultaten BOP-enquête samenwerking primair onderwijs, 2018-2019*. Den Haag: KB.
- Burgt, A. van de & Hoek, S. van de (2020c). *Bibliotheken en de samenwerking met het voortgezet onderwijs. Onderzoeksresultaten BOP-enquête samenwerking voortgezet onderwijs, 2018-2019*. Den Haag: KB.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), StatLine (2020). *Openbare bibliotheken; leden, collectie, uitleningen vanaf 1900*.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (2020). *Activiteiten bij openbare bibliotheken 2017-2019*.